

Artikel bragt i Business Review Byggeri & Anlæg, januar 2022

Nye CO2-krav kan påvirke flere facetter af byggeriet

Byggeriet står for en stor andel af Danmarks klimapåvirkning, og fra 2023 indføres klimakrav til nybyggeriet. Kravene kommer blandt andet til at få betydning for vores behov for data om de materialer vi bygger med.

Af Camilla Damsø Pedersen, programchef, CONCITO

Der er politisk enighed om at indføre krav til den maksimale CO2 udledning pr. kvadratmeter pr. år for nybyggeri over 1000 m² fra 2023 og for alt nybyggeri fra 2025. I aftalen om en strategi for bæredygtigt byggeri er der lagt op til at starte med en grænseværdi på 12 kg CO₂/m²/år som trinvis indføres og strammes mod 2029.

CO2-kravet skal indgå i bygningsreglementet og endeligt fastsættes i løbet af 2022 på baggrund af den nyeste viden og data. Dertil vil der også blive indført krav om livscyklusvurderinger (LCA) af alle bygninger fra 2023. Det vil sige, at alle nye bygningers miljø- og klimapåvirkning fremover skal vurderes.

Klimakrav til byggeriet er et godt og nødvendigt skridt, for byggeriet står for ca. 30 procent af CO₂-udledningen i Danmark og udgør ca. 35 procent af al affaldsproduktion, ifølge tal fra Klimapartnerskabet for Byggeri og Anlæg.

Øget behov for data

For at påvise, at et CO₂-krav overholdes, skal der udarbejdes en LCA. I Danmark bliver disse typisk beregnet via værktøjet LCAByg, som er baseret på miljøvaredeklarationer og/eller generiske data. Det bliver enormt vigtigt med retvisende data i miljøvaredeklarationerne for byggematerialer, så livscyklusvurderinger af vores bygninger bliver så korrekte som muligt.

I dag er der stor forskel på resultatet af en LCA afhængig af, om der anvendes generisk data eller data udviklet specifikt for enkelte produkter. Der er ingen tvivl om, at produktspecifikke miljøvaredeklarationer giver et bedre beslutningsgrundlag, når forskellige byggeprojekter og byggematerialer sammenlignes.

I dag ligger miljøvaredeklarationerne spredt i forskellige databaser både nationalt og internationalt. Der er klart behov for at lette adgang til data både ved at samle data og strømline dataformater.

Ændret brug af materialer

CO₂-krav til byggeriet vil få stor betydning i takt med, at kravene bliver mere og mere ambitiøse. Kravene kan medvirke til innovation i hele byggeriets værdikæde. Lige fra design og projektering af bygninger til udviklingen af nye innovative byggematerialer og til intelligent drift og styring af bygningen mv.

CO₂-kravene forventes at føre til en øget anvendelse af træ i byggeriet, da træ typisk har et lavt CO₂-aftryk. Beton forventes dog stadig at spille en rolle, og vi vil se et stort fokus på udviklingen af beton og cement med en markant lavere klimabelastning end i dag – og på sigt CO₂-neutral cement og beton.

Der vil også blive behov for at se på konsekvenserne ved en øget anvendelse af et byggemateriale i LCA-beregninger. For eksempel kan en øget brug af træ have konsekvenser for arealanvendelsen og biodiversiteten. Der er nemlig en stor efterspørgsel efter træ globalt set, ikke kun til byggeriet, men også til energi- og transportsektoren, papirindustrien etc.

Der er fordele og ulemper ved både træ og beton, også i forhold til en bygnings funktion. I fremtiden kommer vi formentlig til at se flere hybride bygninger, hvor de bedst egnede materialer er sammensat med fokus på at opføre den bedste bygning. Dertil vil vi i fremtiden formentlig også se nye designværktøjer og materialer, som giver helt nye muligheder for et mere klimavenligt byggeri.

CO2-krav kan vanskeliggøre andre hensyn

CO2-krav kan føre til, at de nye bygninger bliver så lette, at dagslyskravet til nybyggeri giver en så stor overophedning, at det kan blive nødvendigt med aktiv køling. Dagens dagslyskrav kræver nemlig forholdsvis store vinduer i nye bygninger. Hvis bygningerne samtidig ændres fra tunge konstruktioner til lette konstruktioner af fx træ, kan der komme et overophedningsproblem, da lette materialer som træ ikke opsamler varmen på samme måde som fx beton/mursten.

Ovenstående er et godt eksempel på, at det er vigtigt at være opmærksom på, hvordan et CO2-krav påvirker andre krav og ønsker til byggeriet. CO2-krav er et vigtigt parameter i reguleringen af byggeriet, men bæredygtigt byggeri handler også om at bygge sunde, energieffektive, holdbare og æstetiske bygninger af en høj kvalitet. De mest bæredygtige bygninger er vel og mærke dem, som kan bruges længe og ikke skal rives ned.